ఎడిటర్ : డా. కుంపటి సురేష్
మా కలం – సమాజానికి వెలుగు
Cell : 9490331861
సత్య వెలుగు
జాతీయ తెలుగు దినపత్రిక
www.sathyavelugu.com
PRGI : APTEL/26/A6853
ప్రచురణ : తిరుపతి | సంపుటి : 01 | సంచిక : 12 | ఎడిటర్ : కుంపటి సురేష్ | శనివారం 29 ఆగస్టు 2026 | పేజీలు : 4 | వెల : 2

స్థానిక ఎన్నికలు జరగడం గొడ్డలిపార్టీ నాయకుడికి ఇష్టం లేదు

- స్థానిక ఎన్నికలను అడ్డుకునేందుకు వైకాపా అధినేత జగన్ ప్రయత్నం
- ఎన్నికలు వాయిదా పడితే.. ఆ పార్టీకి లాభం అనుకోవడం దింపుడుకళ్లెం ఆశలే
- స్థానిక ఎన్నికలు ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో జరిగితేనే రాజకీయ స్థిరత్వం ఉంటుంది
- ఏ ఎన్నికల్లోనైనా బీసీలకు ఎక్కువ సీట్లు ఇచ్చేది తెదేపానే

సత్యవెలుగు అమరావతి

స్థానిక ఎన్నికలు జరగడం గొడ్డలిపార్టీ నాయకుడికి ఇష్టం లేదని ఏపీ సీఎం చంద్రబాబు అన్నారు. ఈ మేరకు మంగళగిరిలోని ఎన్టీఆర్ భవన్‌లో సీఎం చంద్రబాబు చిట్‌చాట్‌గా మాట్లాడారు. స్థానిక ఎన్నికలను అడ్డుకునేందుకు వైకాపా అధినేత జగన్ యత్నిస్తున్నట్లు విమర్శించారు. ఎన్నికలు వాయిదా పడితే.. ఆ పార్టీకి లాభం అనుకోవడం దింపుడుకళ్లెం ఆశలే అన్నారు. స్థానిక ఎన్నికలు ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో జరిగితేనే రాజకీయ స్థిరత్వం ఉంటుందన్నారు. ఏ ఎన్నికల్లోనైనా బీసీలకు ఎక్కువ సీట్లు ఇచ్చేది తెదేపానేని పేర్కొన్నారు. బీసీలకు 34 శాతం సీట్లు అనేది చట్టపరమైన రక్షణ మాత్రమే అని సీఎం పేర్కొన్నారు. గత ఎన్నికల్లో 34 శాతం కంటే ఎక్కువ సీట్లే బీసీలకు ఇచ్చినట్లు తెలిపారు.

వైఎస్ఆర్‌సీపీ నేతల మాస్టర్ ప్లాన్లు

- తమ వారసులను పూర్తిస్థాయి రాజకీయల్లోకి రంగప్రవేశం చేయించి, వారి భవిష్యత్తుకు బలమైన పునాది వేయడమే వీరి అసలు ఎజెండా
- ఇప్పుడు బొత్స దృష్టి తర్వాతి తరంపై పడిందనే ప్రచారం గట్టిగా సాగుతోంది
- తన కుమార్తెను వచ్చే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బరిలోకి దించి, విజయనగరం జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ పీఠంపై కూర్చోబెట్టాలని బొత్స సత్యనారాయణ వ్యూహాత్మకంగా అడుగులు

సత్యవెలుగు విశాఖపట్టణం

ఉత్తరాంధ్ర రాజకీయం ఎప్పుడూ కుల సమీకరణాలు, బలమైన కుటుంబాల ఆధిక్యత చుట్టూనే తిరుగుతుంటుంది. ముఖ్యంగా వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీలో అత్యంత కీలక పాత్ర పోషించిన సీనియర్ నేతలు బొత్స సత్యనారాయణ, ధర్మాన ప్రసాదరావు, ధర్మాన కృష్ణదాస్ వంటి దిగ్గజాలు ప్రస్తుతం ఒకే రకమైన రాజకీయ ప్రాధాన్యతతో అడుగులు వేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో పార్టీ ప్రతిపక్షంలో ఉన్న తరుణంలో.. రాబోయే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలను వేదికగా చేసుకుని, తమ వారసులను పూర్తిస్థాయి రాజకీయల్లోకి రంగప్రవేశం చేయించి, వారి భవిష్యత్తుకు బలమైన పునాది వేయడమే వీరి అసలు ఎజెండాగా కనిపిస్తోందనే విశ్లేషణలు ఊపందుకున్నాయి. విజయనగరం జిల్లాలో బొత్స కుటుంబానిది దశాబ్దాల రాజకీయ ప్రస్థానం. బొత్స సత్యనారాయణ భార్య, సోదరులు ఇప్పటికే ప్రజాప్రతినిధులుగా పనిచేసిన అనుభవం ఉంది. అయితే, ఇప్పుడు బొత్స దృష్టి తర్వాతి తరంపై పడిందనే ప్రచారం గట్టిగా సాగుతోంది. తన కుమార్తెను వచ్చే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బరిలోకి దించి, విజయనగరం జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ పీఠంపై కూర్చోబెట్టాలని బొత్స సత్యనారాయణ వ్యూహాత్మకంగా అడుగులు వేస్తున్నట్లు పార్టీ వర్గాల్లో టాక్ నడుస్తోంది. - మిగతా3లో

చైనాలో భూకంపం

- రిక్టర్‌స్కేల్‌పై 5.1 తీవ్రతతో నమోదు
- నేపాల్‌లో మరో హెచ్చరిక జారీ
- చైనాలోని సిచువాన్ ప్రావిన్స్‌లో భూకంపం
- భూమికి 13 కి.మీ. లోతులో ప్రకంపనలు
- వరద ప్రవాహం పెరిగే అవకాశం
- రెస్క్యూ టీమ్‌ను వెనక్కి రప్పిస్తున్న అధికారులు

పచ్చదనాన్ని పెంచేందుకు అన్ని చర్యలు తీసుకుంటాం

- గ్రీన్ బోర్డ్ ఛైర్మన్ నాగబాబు
- మంగళగిరిలోని అటవీ శాఖ కార్యాలయంలో గ్రీన్ బోర్డు ఛైర్మన్‌గా బాధ్యతలు చేపట్టిన నాగబాబు
- ఈ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబును కలిసిన నాగబాబు దంపతులు
- రాష్ట్రంలో 29 శాతం గ్రీనరీ ఉంది, దానిని 2047 నాటికి 50 శాతానికి పెంచేందుకు కృషి చేస్తా

సత్యవెలుగు అమరావతి

రాష్ట్రంలో పచ్చదనాన్ని పెంచేందుకు అన్ని చర్యలు తీసుకుంటామని గ్రీన్ బోర్డ్ ఛైర్మన్, ఎమ్మెల్సీ కొణిదెల నాగబాబు చెప్పారు. మంగళగిరిలోని అటవీ శాఖ కార్యాలయంలో గ్రీన్ బోర్డు ఛైర్మన్‌గా నాగబాబు శుక్రవారం బాధ్యతలు చేపట్టారు. ఈ సందర్భంగా పార్టీ నాయకులు, అధికారులు శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు. రాష్ట్రంలో 29 శాతం గ్రీనరీ ఉందని, దానిని 2047 నాటికి 50 శాతానికి పెంచేందుకు కృషి చేస్తానన్నారు. మొక్కలు నాటడమే కాకుండా వాటిని సంరక్షించే బాధ్యతలు చేపట్టనున్నట్లు తెలిపారు. గ్రీన్ బోర్డ్ ఛైర్మన్‌గా అవకాశం కల్పించిన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, ఉపముఖ్యమంత్రి పవన్ కల్యాణ్‌కు నాగబాబు ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

నేపాల్‌లో 579 మంది మృతి

- కిలో మీటర్ల దూరం కొట్టుకువచ్చిన మృతదేహాలు
- 1924 మంది గల్లంతు
- రసువా జిల్లాలో కొన్ని అడుగుల ఎత్తున మొదలైన వరద, బురద ప్రవాహం
- దిగువకు ప్రవహించి పలు జిల్లాల్లో బీభత్సం
- పలు భవనాలు పేకమేడల్లా కూలిపోయాయి
- వాహనాలు కాగితపు పడవల్లా కొట్టుకుపోయాయి
- టిబెట్‌లోనూ వరద భారీ విధ్వంసం సృష్టించింది. భవనాలకు భవనాలే నేలమట్టమయ్యాయి.

24 గంటలు తాగునీటి సరఫరా

- ఒంగోలుకు 24 గంటలపాటు తాగునీటి సరఫరా దిశగా కీలక అడుగులు
- రంగరాయుడుచెరువు వద్ద తాగునీటి ప్రాజెక్టు పనులు ప్రారంభించిన లోకేశ్
- 51,340 హౌస్ సర్వీస్ కనెక్షన్లతో ప్రతి ఇంటికీ తాగునీరు ఇచ్చేలా ప్రణాళిక
- ఒంగోలు రాజసం ఉట్టిపడేలా ఒంగోలు గిత్త విగ్రహావిష్కరణ
- ఒంగోలు మున్సిపాలిటీ 150 ఏళ్ల వేడుకల్లో మంత్రి లోకేశ్

సత్యవెలుగు హైదరాబాద్

ఒంగోలు మున్సిపాలిటీ ఏర్పడి 150 సంవత్సరాలు పూర్తయిన సందర్భంగా నగరంతో ప్రత్యేక అనుబంధం ఉన్న 20 మంది ప్రముఖుల విగ్రహాలను మంత్రి లోకేశ్ ఆవిష్కరించారు. అనంతరం నియోజకవర్గంలోని రంగరాయుడు చెరువులో అమృత్ 2.0 పథకం కింద తాగునీటి ప్రాజెక్టును మంత్రి నారా లోకేశ్ ప్రారంభించారు. ఒంగోలు నగర ప్రజలకు 24 గంటలు తాగునీటిని అందించే దిశగా 424.42 కోట్ల రూపాయలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్ట్‌ను చేపట్టింది. ప్రాజెక్టులో భాగంగా ఒంగోలు నగరంలోని మొత్తం 35 డిస్ట్రిబ్యూషన్ జోన్లను రీ–జోనింగ్ చేసి, 605.30 - మిగతా3లో

చైనాలో భూకంపం

చైనాలోని సిచువాన్‌లో 5.1 తీవ్రతతో భూకంపం సంభవించింది. దీంతో పొరుగున ఉన్న నేపాల్‌కు శుక్రవారం మరో వరద హెచ్చరిక జారీ అయింది. భూకంప దాటికి చైనా, నేపాల్ సరిహద్దు ప్రాంతంలో ఉన్న ఆనకట్ట తెగిపోయిందని పోలీసులు భావిస్తున్నారు. అలాగే, ఎగువ నుంచి వస్తున్న భారీ నీటి ప్రవాహం నది నీటిమట్టం పెరిగే ప్రమాదం ఉన్నందున, నేపాల్‌లోని ప్రభావిత ప్రాంతమైన త్రిశూలి ప్రాంతాన్ని మరోసారి ఖాళీ చేయిస్తున్నట్లు నేపాల్ పోలీసులు తెలిపారు. బీజింగ్ కాలమానం ప్రకారం మధ్యాహ్నం సంభవించిన ఈ భూకంపం భూమికి 13 కి.మీ. లోతులో సంభవించినట్లు తెలుస్తోంది. పైనుంచి బురదతో కూడిన నీటి ప్రవాహం వేగంగా వస్తుండటంతో, నేపాల్‌లోని త్రిశూలి పరివాహక ప్రాంతాన్ని అధికారులు తక్షణమే ఖాళీ చేయాలని ఆదేశించారు. రెస్క్యూ ఆపరేషన్లలో పాల్గొంటున్న సైన్యం, భద్రతా సిబ్బంది, స్థానిక ప్రజలు వెంటనే సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలిపోవాలని నేపాల్ పోలీసులు 'ఎక్స్' వేదికగా పేర్కొన్నారు. కాగా, చైనాలోని సిచువాన్ ప్రావిన్స్‌లోని లాంగ్‌చాంగ్ నగరాన్ని భూకంపం కుదిపేసిందని చైనా భూకంప నెట్‌వర్క్ సెంటర్ తెలిపినట్లు నివేదించింది.

మరోవైపు, నేపాల్‌లో వరద వల్ల నీటి ప్రవాహం పెరిగే అవకాశం ఉందని స్థానిక పోలీసులు తెలిపారు. కాబట్టి సహాయక చర్యల్లో పాల్గొన్న వాహనాలను వెనక్కి తిరిగివస్తున్నాయని చెప్పారు. నేపాల్?కు మరో తీవ్రమైన వరద ముప్పు పొంచి ఉందని అన్నారు. పైనుంచి వస్తున్న భారీ నీటి ప్రవాహం వల్ల నేపాల్‌లోని త్రిశూలి ప్రాంతంలో ప్రజలను మరోసారి సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించినట్లు వెల్లడించారు. అలాగే, నేపాల్– చైనా సరిహద్దు సమీపంలో భోటే కోషి నది దిగువన ఉన్న ప్రాంతాలకు వరద ముప్పు పొంచి ఉందని నేపాల్ జలవిజ్ఞాన, వాతావరణ శాఖ హెచ్చరించింది. ఆ సరస్సులో సుమారు 20 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్ల నీరు చేరిందని, రానున్న మూడు రోజుల్లో మరో 30 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్ల నీరు అందులోకి చేరే అవకాశం ఉందని తెలిపింది. దీంతో ఆనకట్ట తెగిపోయే ప్రమాదం ఉందని చైనా అధికారులు నేపాల్‌కు తెలియజేశారు.

ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో రెస్క్యూ చర్యల్లో పాల్గొన్న భద్రతా దళాలు

మరోవైపు, భౌగోళిక సవాళ్లు ఉన్నప్పటికీ నేపాల్ సైన్యం సహాయక చర్యలను కొనసాగిస్తోందని ప్రతిపక్ష నాయకుడు భీష్మరాజ్ పేర్కొన్నారు. త్రిశూలిలో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. "సైన్యం, హెలికాప్టర్ బృందం సహాయక చర్యల్లో నిమగ్నమయ్యాయి. ఈ విపత్కర పరిస్థితుల్లో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమన్వయంతో పనిచేయాలి. ఈ ఆపరేషన్‌లో రెండు సైనిక హెలికాప్టర్‌లతో పాటు, ఇతర ప్రైవేటు రంగానికి చెందిన మరికొన్నింటిని రంగంలోకి దించారు. అందుబాటులో ఉన్న ప్రతి వనరునూ వినియోగించుకోవాలి" అని ఆయన పేర్కొన్నారు. సహాయక చర్యల్లో పాల్గొన్న ఓ అధికారి మీడియాతో మాట్లాడారు. తాము కాఠ్మండు నుంచి వచ్చామని, ప్రస్తుత పరిస్థితిని విశ్లేషిస్తున్నామని తెలిపారు. స్థానిక ప్రభుత్వం, నేపాల్ ప్రభుత్వం రెండూ కలిసి శిథిలాలను తొలగించే పనిలో నిమగ్నమై ఉందని పేర్కొన్నారు.

పెరుగుతున్న మృతుల సంఖ్య

నేపాల్‌లోని రసువా జిల్లాలో సంభవించిన వినాశకరమైన ఆకస్మిక వరదల కారణంగా మృతుల సంఖ్య శుక్రవారం నాటికి 469కి చేరినట్లు అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. సుమారు 1,545 మంది గాయపడ్డారని నేపాల్ పోలీసులు తెలిపారు. అత్యధికంగా చిత్వాన్ జిల్లాలో 178 మృతదేహాలు లభ్యమయ్యాయని, ఆ తర్వాత ఎన్‌పీ ఈస్ట్‌లో 110, గోర్ఖాలో 44, నువాకోట్‌లో 37, ధాడింగ్‌లో 33, తనాహున్‌లో 28, ఎన్‌పీ వెస్ట్‌లో 27, రసువాలో 12 మృతదేహాలు దొరికాయని చెప్పారు. వరద బురదలో చిక్కుకుపోయిన తర్వాత బయటపడిన అనుభవాన్ని గుర్తుచేసుకుంటూ, ఒక స్థానికుడు ఇలా అన్నారు. "మేం చాలా బురదలో చిక్కుకుపోయాము. మా ఇళ్లు, దుకాణాలు, సామాన్లను అన్నింటిని కోల్పోయాం. మేం మా పనుల్లో నిమగ్నమై ఉన్న సమయంలో మొదట భూమి కదలడం గమనించాం. కానీ, అది సాధారణమేనని భావించాం. కానీ త్రిశూలి, ధోబీ వాగుల నుంచి నీరు 50 అడుగుల ఎత్తున ఉప్పొంగడం చూసి తీవ్ర భయాందోళనకు గురయ్యాం. అందులో పడి చాలా మంది కొట్టుకుపోయారు. త్రిశూలి మార్కెట్ ప్రాంతంలో ఒక్క మనిషి కూడా మిగల్లేదు. మేము ఎలాగోలా తప్పించుకోగలిగాము" అని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

నేపాల్‌లో 579 మంది మృతి..

నేపాల్ : నేపాల్ వరదల్లో సహాయక చర్యలు కొనసాగుతున్నాయి. గల్లంతైన వారి కోసం గాలింపు చర్యలను రెస్క్యూ బృందాలు ముమ్మరం చేశాయి. ఈ క్రమంలో ఇప్పటివరకు 579 మృతదేహాలు వెలికితీసినట్లు నేపాల్ పోలీసులు వెల్లడించారు. మృతుల సంఖ్య మరింత పెరిగే అవకాశముందన్నారు. ఈ విపత్తులో ఇప్పటివరకు 1473 మంది గాయాలపాలైనట్లు పేర్కొన్నారు.

320 మంది భారతీయులు గల్లంతు..

మరోవైపు, నేపాల్‌లో 320 మంది భారతీయల ఆచూకీ ఇంకా తెలియలేదని భారత విదేశాంగశాఖ వెల్లడించింది. చైనా వైపు 400 మంది భారతీయులు సురక్షితంగా ఉన్నారని, వారిలో 96 మంది రోడ్డు మార్గంలో సురక్షితంగా నేపాల్‌లోకి ప్రవేశించారని పేర్కొంది. మరో 21 మంది కాఠ్‌మాండూ నుంచి దిల్లీకి చేరుకున్నారని తెలిపింది.

కిలో మీటర్ల దూరం కొట్టుకువచ్చిన మృతదేహాలు..

నదీ పరివాహక ప్రాంతంలో మృతదేహాలను వెలికితీసే ప్రయత్నాలు ముమ్మరంగా కొనసాగుతున్నాయి. ఈ క్రమంలో యూపీలోని మహారాజ్‌గంజ్ జిల్లాలో నాలుగు, కుషీనగర్ జిల్లాలో మూడు మృతదేహాలు లభ్యమయ్యాయని అధికారులు వెల్లడించారు. ఇవి నేపాల్ నుంచి కొట్టుకువచ్చినట్లు భావిస్తున్నామని మహారాజ్‌గంజ్ జిల్లా మెజిస్ట్రేట్ గౌరవ్ సింగ్ సోగార్వాల్ తెలిపారు. ఈ మృతదేహాలు ఎవరివనే విషయం ఇంకా నిర్ధరణ కాలేదని, ఇదే విషయంపై నేపాల్ అధికారులతో సంప్రదింపులు జరుపుతున్నట్లు చెప్పారు.

చైనా వైపు 558 మంది..

టిబెట్‌లోని చైనా–నేపాల్ సరిహద్దులో ఉన్న గీరోంగ్ కౌంటీలో సంభవించిన ఆకస్మిక వరదల్లో 558 మంది గల్లంతైనట్లు చైనా వెల్లడించింది. ఐదుగురు ప్రాణాలు కోల్పోయినట్లు తెలిపింది. గల్లంతైన వారిలో 260 మంది విదేశీయులే ఉన్నారని పేర్కొన్నప్పటికీ వారి వివరాలు మాత్రం వెల్లడించలేదు. ఇదిలా ఉంటే, టిబెట్ వైపున ఉన్న ఒక సరస్సు కట్టలు తెంచుకొని ప్రవహిస్తోందని నేపాల్ వెల్లడించింది. వరద ప్రభావిత ప్రాంతంలో సహాయక చర్యలు చేపడుతోన్న బృందాలు అక్కడి నుంచి సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలివెళ్లాలని హెచ్చరించింది.

1.77 అంగుళాలు వంగిన భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ గోడ - క్లారిటీ ఇచ్చిన కేంద్రం

పంజాబ్‌లోని భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ గోడ 1.77 అంగుళాలు వంగిందని సోషల్ మీడియాలో ఒక వీడియో వైరల్ అవుతోంది. ఒకవేళ డ్యామ్ తెగిపోతే దిల్లీ సహా పలు నగరాలు మునిగిపోతాయనే భయాలు ఈ వీడియో వల్ల రేకెత్తాయి. అయితే ఈ విషయంపై ప్రభుత్వ అధికారిక నిజ నిర్ధరణ విభాగమైన ప్రెస్ ఇన్ఫర్మేషన్ బ్యూరో (పీఐబీ) కీలక ప్రకటన చేసింది. ఈ వాదనను పూర్తిగా తప్పుదోవ పట్టించేదిగా, అవాస్తవమైనదిగా పేర్కొంది. 2026 ఆగస్టు 27న భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ గోడలో నమోదైన అసలు కదలిక కేవలం 0.86 అంగుళాలు మాత్రమేనని పీఐబీ స్పష్టం చేసింది. ఇది ఇంజినీరింగ్ భద్రతా ప్రమాణాల ప్రకారం నిర్దేశించిన సాధారణ పరిధిలోనే ఉందని వెల్లడించింది.

వదంతులను, తప్పుడు వార్తలను నమ్మొద్దు!

మరోవైపు, భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ నిర్మాణాత్మకంగా పటిష్టంగానే ఉందని అధికారులు, నిపుణులు తెలిపారు. దాని స్థిరత్వానికి ఎలాంటి ముప్పు లేదని ధ్రువీకరించారు. ఈ ఆనకట్టను ప్రపంచంలోనే అత్యంత ప్రధానమైన డ్యామ్‌ల్లో ఒకటిగా పరిగణిస్తారని వెల్లడించారు. ఒత్తిడి, రంధ్ర పీడనం, లీకేజీ వంటి కీలక నిర్మాణ భద్రతా సూచికలు నిర్దేశించిన సురక్షిత పరిమితుల్లోనే ఉన్నాయని స్పష్టం చేశారు. కాగా, భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ భద్రతపై సోషల్ మీడియాలో ప్రచారంలో అవుతున్న వీడియోలను, భయాందోళనలు సృష్టించే వదంతులను నమ్మొద్దని పీఐబీ, పంజాబ్ ప్రభుత్వం ప్రజలను కోరాయి. భాక్రా నంగల్ ఆనకట్ట భద్రతకు సంబంధించిన సమాచారం కోసం అధికారిక, ధ్రువీకరించిన మూలాల నుంచి వచ్చిన సమాచారాన్ని మాత్రమే నమ్మాలని విజ్ఞప్తి చేశాయి. పీఐబీ, అధికారులు ప్రకటనతో భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ గోడ వంగిందన్న దుష్ప్రచారానికి తెరపడింది.

కొన్నాళ్ల క్రితం మంత్రి ప్రకటన

కొద్ది రోజుల క్రితం పంజాబ్ జలవనరుల శాఖ మంత్రి బరీందర్ కుమార్ గోయల్ కూడా రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ గురించి ప్రసంగించారు. ఈ క్రమంలో ఆనకట్ట భద్రతపై ఉన్న ఆందోళనలను తగ్గించేందుకు ప్రయత్నించారు. భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ గోడలో తాత్కాలిక కదలిక, దాని ఇంజినీరింగ్ డిజైన్‌లో ఒక సాధారణ భాగమని గోయల్ అన్నారు. నీటి ఒత్తిడి పెరిగినప్పుడు స్వల్ప కదలిక సంభవించవచ్చని, ఒత్తిడి తగ్గినప్పుడు నిర్మాణం తిరిగి యథాస్థితికి వస్తుందని తెలిపారు. గత 40 ఏళ్లలో భాక్రా నంగల్ డ్యామ్ గోడలో ఇలాంటి కదలికలు 15 సార్లు నమోదయ్యాయని వివరించారు. అందుకే ఈ విషయంపై ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని స్పష్టం చేశారు. భాక్రా నంగల్ ఆనకట్ట సురక్షితంగానే ఉందని చెప్పారు.

పంజాబ్ సర్కార్‌కు హరియాణా ప్రభుత్వం విజ్ఞప్తి

ఇటీవలే పంజాబ్ వద్ద భాక్రా రిజర్వాయర్‌లో అదనంగా మిగిలిపోయిన తాగునీరు తమకు ఇవ్వాలని హరియాణా సర్కార్ కోరింది. లేకపోతే ఆ నీరు పాకిస్థాన్‌కు వెళ్లడం మినహా ప్రయోజనం లేదని అభిప్రాయపడింది. దిల్లీలో ఆప్ అధికారంలో ఉన్నన్నాళ్లు నీటి విడుదలకు పంజాబ్ ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అభ్యంతరాలు లేవని పేర్కొంది. ప్రస్తుతం అక్కడ ఆప్ ప్రభుత్వం లేదని వెల్లడించింది. అలాంటి సమయంలో దిల్లీ ప్రజలను శిక్షించేలా పంజాబ్ ప్రభుత్వం వ్యవహరించకూడదని కోరింది. అసలు హరియాణాకు రావాల్సిన వాటా జలాలే రాలేదని స్పష్టం చేసింది. భాక్రా నంగల్ ఆనకట్ట నిర్మాణం 1948వ సంవత్సరంలో మొదలై 1963లో పూర్తైంది. దీని ఎత్తు 741 అడుగులు (226 మీటర్లు). ఈ డ్యామ్ ఇంచుమించు 10 మిలియన్ ఎకరాలకు పంట నీరును అందిస్తుంది. ఈ డ్యామ్‌ను ఉత్తర భారతదేశంలోని పంజాబ్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ సరిహద్దులలో నిర్మించారు. ఈ డ్యామ్ నిర్మాణానికి ముఖ్య కారణం సట్లెజ్–బియాస్ నదీ పరీవాహక ప్రాంతంలో వరదలను నిరోధించడం, పంట పొలాలకు సాగునీటి పంపిణీ, జల విద్యుత్తు (హైడ్రో విద్యుత్) ను ఉత్పత్తి చేయడం. ప్రస్తుతం భాక్రా నంగల్ ప్రాజెక్టు పంజాబ్, హరియాణా, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ నీటి అవసరాలను తీరుస్తోంది.

శాంతియుత పరిష్కారానికి ఇరుదేశాలు అంగీకారం

భారత్, చైనా మధ్య జరుగుతున్న సరిహద్దు చర్చలు(ఎర్లీ హార్వెస్ట్) గురించి భారత విదేశాంగ శాఖ (ఎంఈఏ) అధికార ప్రతినిధి రణధీర్ జైస్వాల్ శుక్రవారం కీలక విషయాలు వెల్లడించారు. ఈ చర్చల ద్వారా ఇరుదేశాలు సరిహద్దు వివాదాన్ని శాంతియుతంగా, ఇరుపక్షాలకు ఆమోద యోగ్యమైన, సహేతుకమైన, న్యాయమైన రీతిలో పరిష్కరించుకోవాలని నిర్ణయించినట్లు తెలిపారు. 2005లో ఏర్పరుచుకున్న మార్గదర్శకాలు, నియమ, నిబంధల ప్రకారమే, ఈ చర్చలు ముందుకు తీసుకెళ్లాలని నిర్ణయించినట్లు పేర్కొన్నారు. సరిహద్దులను గుర్తించే ప్రక్రియలో వీలైనంత త్వరగా మంచి ఫలితాలు సాధించాలని ఇరుదేశాలు నిర్ణయించాయని రణధీర్ జైస్వాల్ చెప్పారు. ఇందుకోసం ఔవీజజ (సరిహద్దు వ్యవహారాలపై సంప్రదింపులు, సమన్వయం కోసం ఏర్పాటు చేసిన వర్కింగ్ మెజానిజం) పరిధిలోని సరిహద్దు గుర్తింపు నిపుణుల కమిటీ తన చర్చలు మరింత వేగవంతం చేయాలని నిర్ణయించినట్లు తెలిపారు. దీని ద్వారా సరిహద్దు గుర్తింపు ప్రక్రియలో వీలైనంత త్వరగా సానుకూల ఫలితాలు సాధించేలా ఇరుదేశాలు ముందడుగు వేయనున్నాయని ఆయన వెల్లడించారు.

నేపాల్‌లోని భారత పర్యటకుల పరిస్థితి ఏంటి?

మరోవైపు నేపాల్‌లోని వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల నుంచి సురక్షితంగా బయటపడిన భారత పర్యటకులను, ఆ దేశంలోని భారత రాయబారి నవీన్ శ్రీవాస్తవ త్రిభువన్ శుక్రవారం కలుసుకున్నారు. కాఠ్?మండు నుంచి ఇండిగో విమానంలో భారత్‌కు తిరుగు ప్రయాణమైన భారతీయ పౌరులకు ఆయన వీడ్కోలు పలికారు. ఈ విషయాన్ని నేపాల్?లోని భారత రాయబార కార్యాలయం వెల్లడించింది. నేపాల్?లోని రుసువా, ధాడింగ్, నువాకోట్? సహా ఇతర ప్రాంతాల్లో భారీ ఆకస్మిక వరదల వల్ల వందలాది మంది మరణించగా, మరెందరూ గల్లంతయ్యారు. ఇళ్లు, వంతెనలు, జలవిద్యుత్ మౌలిక సదుపాయాలు, రోడ్లు చాలా వరకు దెబ్బతిన్నాయి. అయితే వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల నుంచి 85 మంది భారతీయులతో సహా కనీసం 121 మంది విదేశీ పర్యటకులను భద్రతా దళాలు రక్షించినట్లు నేపాల్ టూరిజం బోర్డు శుక్రవారం తెలిపింది. నేపాల్ టూరిజం బోర్డు ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారం, భద్రతా దళాలు కాపాడిన పర్యటకులలో 9 మంది దక్షిణ కొరియా పౌరులు, 16 మంది చైనా పౌరులు కూడా ఉన్నారు. శుక్రవారం నాటికి ఉన్న సమాచారం ప్రకారం, నేపాల్ వరదల్లో చిక్కుకుని మరణించిన వారి సంఖ్య 538కి పెరిగింది. మరోవైపు ఇంకా సహాయక చర్యలు కొనసాగుతున్నాయి. ఈ ఆపరేషన్‌లో 2.391 మంది నేపాల్ ఆర్మీ సిబ్బందితో పాటు, మొత్తం 7,451 మంది భద్రతా సిబ్బందిని నేపాల్ రంగంలోకి దింపింది.

మరోసారి ఆకస్మిక వరదలు వచ్చే ప్రమాదం?

నేపాల్?ను ఇప్పటికే ఆకస్మిక వరదలు అతలాకుతలం చేయగా, నీటి మట్టాలు పెరగడం వల్ల మరోసారి వరదలు వచ్చే ప్రమాదం ఉందని జాతీయ విపత్తు నిర్వహణ ప్రాధికార సంస్థ (ఎన్?డీఆర్?ఆర్?ఎంఏ) శుక్రవారం వెల్లడించింది. అందువల్ల భోటెకోశి, త్రిశూలి ప్రాంతాల్లోని ప్రజలు చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాలని, సురక్షిత ప్రాంతాలకు వెళ్లాలని సూచించింది.

భారత్‌లోకి కొట్టుకువస్తున్న మృతదేహాలు

మరోవైపు నేపాల్‌ను ముంచెత్తిన వరదలు వల్ల మరణించిన వారి మృతదేహాలు ఇప్పుడు మన దేశంలోని నదుల్లోకి కొట్టుకొస్తున్నాయి. ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోని మహారాజ్‌గంజ్, బిహార్‌లోని వాల్మీకి నగర్ బ్యారేజ్ వద్ద ఇప్పటివరకు 5 మృతదేహాలు లభ్యమయ్యాయి. ముఖ్యంగా యూపీలోని మహారాజ్‌గంజ్ జిల్లా పరిధిలో గండక్ నదిలో నాలుగు గుర్తుతెలియని మృతదేహాలను సశస్త్ర సీమా బల్ బలగాలు వెలికితీశాయి. అవి తీవ్రంగా కుళ్లిపోయిన స్థితిలో ఉన్నాయని, వాటిని జిల్లా ఆస్పత్రి మార్చురీకి తరలించామని అధికారులు తెలిపారు. అటు బిహార్‌లోని వాల్మీకి నగర్ బ్యారేజ్ వద్ద కూడా మరో మృతదేహం లభ్యమైంది. ఈ మృతదేహాలు నేపాల్ వరదల్లో గల్లంతైన వారివేనా లేదా అనేది నిర్ధరించేందుకు ఆ దేశ అధికారులతో నిరంతరం సంప్రదింపులు జరుపుతున్నట్లు భారత అధికారులు వెల్లడించారు.

సహాయక చర్యలకు అత్యంత ప్రాధాన్యత

వరదలతో అతలాకుతలమైన పొరుగుదేశం నేపాల్‌లో కొనసాగుతున్న సహాయక, గాలింపు చర్యలపై భారత్ ప్రత్యేక దృష్టి సారించింది. ప్రస్తుత పరిస్థితులపై విదేశాంగ మంత్రి ఎస్ జైశంకర్ సమీక్షించారు. నేపాల్‌లో సహాయక చర్యలకు భారత్ అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇస్తోందని తెలిపారు. ఈ మేరకు ఎక్స్‌లో పోస్ట్ చేశారు. మరోవైపు నేపాల్ మంత్రులు తమ నెల జీతాన్ని విపత్తు సహాయ నిధికి విరాళంగా ఇవ్వాలని కీలక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. కాఠ్‌మాండూ, బీజింగ్‌లోని భారత రాయబార కార్యాలయాలతో మాట్లాడి పరిస్థితిని తెలుసుకున్నట్లు జైశంకర్ తెలిపారు. నేపాల్‌లో ఉన్న భారతీయుల క్షేమం, ప్రస్తుత పరిస్థితిపై తాజా సమాచారం సేకరించినట్లు పేర్కొన్నారు. నేపాల్‌కు మరింత సహాయ సామగ్రి పంపే అంశంపైనా విదేశాంగ శాఖలోని సంబంధిత విభాగాలతో చర్చించినట్లు జైశంకర్ తెలిపారు. ఇప్పటికే భారత్ సహాయ చర్యల్లో భాగస్వామ్యం కాగా, అవసరమైన మరిన్ని వస్తువులను పంపేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. ఇదిలా ఉండగా, నేపాల్ ప్రధానమంత్రి బాలేంద్ర షా, ఆయన మంత్రివర్గ సహచరులు కీలక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. తమ ఒక నెల జీతాన్ని ప్రధానమంత్రి విపత్తు సహాయ నిధికి విరాళంగా ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. శుక్రవారం జరిగిన మంత్రివర్గ సమావేశంలో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు ప్రధానమంత్రి కార్యాలయం వెల్లడించింది. రసువా జిల్లాలోని భోటే కోశీ ప్రాంతంలో వరదల వల్ల జరిగిన నష్టం, సహాయక చర్యలు, పునరావాసం, పునర్నిర్మాణంపై సమావేశంలో చర్చించారు. వరదలతో నష్టపోయిన వ్యక్తులు, వ్యాపార సంస్థలకు ప్రత్యేక సహాయ, పునరావాస ప్యాకేజీ సిద్ధం చేయాలని ఆర్థిక శాఖను ఆదేశించారు. వ్యవసాయ రంగానికి ఇబ్బందులు తలెత్తకుండా నేపాల్ ప్రభుత్వం మరో కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. భారత్ నుంచి 25 వేల మెట్రిక్ టన్నుల డీఏపీ ఎరువులను ప్రభుత్వాల మధ్య ఒప్పందం (+2+) విధానంలో కొనుగోలు చేసేందుకు కృషి సామగ్రి కంపెనీ లిమిటెడ్‌కు సూత్రప్రాయ అనుమతి ఇచ్చింది. వరదల కారణంగా రవాణా వ్యవస్థ దెబ్బతినడం, పంటలకు నష్టం వాటిల్లే పరిస్థితులు ఏర్పడటంతో ఎరువుల సరఫరాకు ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది.

జిన్‌పింగ్ అధ్యక్షతన అత్యవసర సమీక్ష

నేపాల్–టిబెట్? సరిహద్దు వరదలపై చైనా అధ్యక్షుడు షీ జిన్‌పింగ్ కూడా అత్యవసర సమీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించిన ఆయన, సహాయక, గాలింపు చర్యలను వేగవంతం చేయాలని అధికారులను ఆదేశించారు. విపత్తులో మృతిచెందిన వారికి సంతాపంగా సమావేశంలో జీ జిన్‌పింగ్, ఇతర నేతలు కొద్దిసేపు మౌనం పాటించారు. గల్లంతైన చైనా, విదేశీ పౌరులందరినీ గుర్తించి రక్షించేందుకు శాస్త్రీయంగా గాలింపు ప్రణాళికలు రూపొందించాలని సూచించారు.

భారత్–నేపాల్ వాణిజ్యానికి వరద దెబ్బ

వరదల ప్రభావం భారత్–నేపాల్ సరిహద్దు వాణిజ్యంపైనా పడింది. ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోని మహారాజ్‌గంజ్ జిల్లా సోనౌలి సరిహద్దు వద్ద నేపాల్‌లోకి వెళ్లాల్సిన సరకు వాహనాలు భారీగా నిలిచిపోయాయి. భారత వైపు సుమారు 16 కిలోమీటర్ల మేర ట్రక్కుల క్యూ ఏర్పడింది. కాఠ్?మాండూ సహా నేపాల్‌లోని వివిధ ప్రాంతాలకు సరుకులు తీసుకెళ్లే వాహనాలు రహదారులు దెబ్బతినడంతో ముందుకు కదలలేకపోతున్నాయి. రాకపోకలు ఆలస్యమైతే ఇరు దేశాల మధ్య సరకు సరఫరాపై మరింత ప్రభావం పడే అవకాశం ఉందని అధికారులు చెబుతున్నారు. సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో భద్రతా సిబ్బంది అప్రమత్తమయ్యారు.

సంపాదకీయం

చేసిన పాపాలే.. శాపాలై..

నేపాల్‌లో సంభవించిన ఘోరమైన వరదలు, భోటేకోషి , త్రిశూలి నదీ పరివాహక ప్రాంతాల్లో సృష్టించిన బీభత్సం వెనుక చైనా కక్కుర్తి ఉందన్న విమర్శలు వస్తున్నాయి. భూభాగ సరిహద్దుల వివాదాలు మరి, కట్టడాల వల్లనే ఈ వరదలన్న అభిప్రాయం వినిపిస్తోంది. చైనా టిబెట్ సరిహద్దు వద్ద నిర్మిస్తున్న మౌలిక వసతులు, డ్యామ్‌లు , నియంత్రణ లేని నిర్మాణ కార్యకలాపాల వల్ల ప్రవాహాలు మళ్లి నేపాల్ వైపు ముంచెత్తుతున్నాయని, అందుకే ఈ విపత్తుకు చైనా విధానాలే పరోక్ష కారణమనే ప్రచారం ఊపందుకుంది.ఈ విపత్తుకు కేవలం మానవ తప్పిదాలే కాకుండా హిమాలయ ప్రాంతాల్లో వాతావరణ మార్పులు ప్రధాన కారణమని తేలింది. అంతర్జాతీయ సమగ్ర పర్వత అభివృద్ధి కేంద్రం అధ్యయనాల ప్రకారం టిబెట్-నేపాల్ సరిహద్దులోని లెండే ఖోలా ప్రాంతంలో భారీ మంచు , రాళ్ల కొండచరిలు విరిగిపడటమే ఈ హఠాత్ వరదలకు ముఖ్య చోదక శక్తిగా మారింది.మరోవైపు అంతర్జాతీయ పర్యావరణ వేత్తలు చైనాపై తీవ్రస్థాయిలో ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. టిబెట్ పీఠభూమిపై విస్తృతంగా జరుగుతున్న ఆనకట్టల నిర్మాణం, బెల్ట్ అండ్ రోడ్ ప్రాజెక్టుల విస్తరణ , ఎగువ భాగాల్లో సమాచార వ్యవస్థలను నేపాల్ వంటి దిగువ దేశాలతో సరిగ్గా పంచుకోకపోవడం చైనా పెద్ద తప్పిదమని విమర్శిస్తున్నారు. నదీ ప్రవాహ డేటాను దాచిపెట్టడం వల్ల నేపాల్ ప్రజలు సకాలంలో అప్రమత్తం కాలేకపోతున్నారని అంతర్జాతీయ మీడియా ఎండగట్టింది.ప్రకృతి వైపరీత్యాలు ఒకవైపు? పర్యావరణ పరిరక్షణను పక్కనపెట్టి చైనా హిమాలయాల్లో సరిహద్దు వెంట చేపడుతున్న మౌలిక ప్రాజెక్టులే పదేపదే ఇలాంటి ప్రమాదాల తీవ్రతను పెంచుతున్నాయని నిపుణులు విశ్లేషిస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో ప్రమాద నివారణకు చైనా సరిహద్దు దేశాలతో పారదర్శకమైన వాతావరణ సమాచారాన్ని పంచుకోవాలని, ఆనకట్టల నిర్మాణ భద్రతపై జవాబుదారీతనంతో వ్యవహరించాలని అంతర్జాతీయ సమాజం డిమాండ్ చేస్తోంది.సుమారు 2,000 అడుగుల వెడల్పు ఉన్న ఆ హిమానీనదంలోని ఒక భాగం అకస్మాత్తుగా విరిగి, 4,000 అడుగుల లోతున ఉన్న లోయలోకి పడింది. అది 5.2 తీవ్రతతో భూకంపం లాంటి ప్రకంపనలను సృష్టించేంత శక్తివంతమైంది. ఆ ప్రకంపనలు ఎంత బలంగా ఉన్నాయంటే, యుఎస్ జియోలాజికల్ సర్వే మొదట దానిని భూకంపంగా పొరపాటుపడింది. తర్వాత భూకంపం కాదని నిర్ధారించుకున్నారు. ఆ హిమానీనదం కూలిపోవడమే భూకంప తరంగాలను సృష్టించింది. ఆ తర్వాత జరిగిన విధ్వంసం మాటలకు అందనిది...ఇదంతా లాంగ్‌టాంగ్ లిరుంగ్ పర్వతాల ఉత్తరపు వాలు ప్రాంతాల్లో మొదలైంది. గూగుల్ ఎర్త్, ప్లానెట్ ల్యాబ్స్, నేపాల్ నేచురల్ డిజాస్టర్ రిస్క్ రిడక్షన్ అండ్ మేనేజ్‌మెంట్ అథారిటీ వారి ఉపగ్రహ చిత్రాల ప్రకారం, ఆ ప్రాంతం ఒక భారీ హిమానీనదంతో కప్పి ఉంది. సుమారు 17,000 అడుగుల ఎత్తులో ఉన్న ఈ హిమానీనదం దిగువ భాగం అకస్మాత్తుగా విడిపోయి, కింద ఉన్న లోయలోకి 4,000 అడుగుల లోతు నుంచి పడిపోయింది.దీని వల్ల విడుదలైన శక్తి హిరోషిమా అణు విస్ఫోటనం శక్తిలో సుమారు 6.3 శాతంగా అంచనా వేశారు. ఇది ఎంత శక్తివంతమైనదంటే, మొదట దీనిని 4.4 తీవ్రత గల భూకంపంగా భావించింది. ఆ తర్వాత, మరింత లోతుగా దర్యాప్తు చేస్తే ఇది భూకంపం కాదని, ఒక హిమానీనదం కూలిపోవడం వల్ల కలిగిన 5.2 తీవ్రత గల ప్రకంపన అని వెల్లడైంది. అంటే, మంచు పొర కూలిపోవడంతో వల్ల భూకంపం వంటి ప్రకంపనలను సృష్టించిందిఈ భారీ మంచు కొండ లోయలోకి కూలినప్పుడు, అది భోటే కోషి నదికి ఉపనది అయిన లెండే ఖోలా నదిని పూర్తిగా అడ్డుకుంది. దీనివల్ల ఒక సహజ ఆనకట్ట ఏర్పడి, దాని వెనుక భారీగా వరద నీరు పేరుకుపోయింది. ఈ మంచు ఆనకట్ట ఎక్కువ సేపు ఉండలేదు. కరిగిపోయింది. నదీ జలాలు, బురద, రాళ్లతో కలిసి ఒక భయంకరమైన పరిస్థితిని సృష్టించింది. ఆనకట్ట తెగినప్పుడు, బయటకు ప్రవహించింది కేవలం నీరు మాత్రమే కాదు. అది బురద, రాళ్ళు, మంచు, శిథిలాలతో కూడిన ఒక భయంకరమైన తుపాను పరిస్థితిని క్రియేట్ చేసింది. నిపుణులు దానిని "లిక్విడ్ కాంక్రీటు"గా వర్ణించారు. అది ఎంత శక్తివంతంగా ఉందంటే, దానిని ఆపడం అసాధ్యమైంది. 100 అడుగుల ఎత్తైన ఈ సునామీ లాంటి అల, లెండే ఖోలా, భోటే కోషి, ఆ తర్వాత త్రిశూలి నది గుండా వేగంగా దూసుకెళ్లింది.వరద అన్నింటినీ ఊడ్చేసింది. భారత్, అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, బ్రిటన్, కెనడాతో సహా రెండు డజన్ల దేశాలకు చెందిన 579 మంది పర్యాటకులతో కలిపి సుమారు 826 మంది గల్లంతయ్యారు. టిబెట్‌లోని గిరాంగ్ కౌంటీలో 558 మంది గల్లంతయ్యారని చైనా మీడియా నివేదించింది. కొన్ని నివేదికల ప్రకారం గల్లంతైన వారి సంఖ్య 1,000కి పైగా ఉంది.లాంగ్‌టాంగ్ ట్రెకింగ్ మార్గానికి స్టార్టింగ్ పాయింట్ అయిన స్యాబ్రుబేసి ధ్వంసమైంది. కైలాష్ మానస సరోవర యాత్ర మార్గాలు కూడా మూతపడ్డాయి. నేపాల్‌లోని రసువా జిల్లాలో దాదాపు 13 జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టులు ప్రభావితం కాగా, తొమ్మిది బ్యాంకు శాఖలు కొట్టుకుపోయాయి. 26 మంది ఉద్యోగులు ఇప్పటికీ గల్లంతయ్యారు.ఇది కేవలం ఒక ప్రమాదం కాదు. ఒక పెద్ద మార్పుకు సంకేతం. హిమాలయాల్లోని హిందూ కుష్ ప్రాంతం ప్రపంచ సగటు కంటే వేగంగా వేడెక్కుతోంది. 2023 నాటి ఐక్యరాజ్యసమితి నివేదిక ప్రకారం, గత 30 ఏళ్లలో నేపాల్‌లోని మంచుతో కప్పి ఉన్న శిఖరాలు తమ మంచులో దాదాపు మూడింట ఒక వంతును కోల్పోయాయి. గత దశాబ్దంతో పోలిస్తే, ఈ దశాబ్దంలో హిమానీనదాల కరిగిపోవడం 65 శాతం వేగవంతమైంది.ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ ఇంటిగ్రేటెడ్ మౌంటెన్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రకారం, హిందూ కుష్-హిమాలయ ప్రాంతమంతటా వరదలు, కొండచరియలు విరిగిపడటం, హిమపాతాలు పెరుగుతున్నాయి. ఒక్క నేపాల్‌లోనే 47 హిమానీనద సరస్సులు ఉన్నాయి, అవి ఏ క్షణంలోనైనా విస్ఫోటనం చెందగలవు, అందుకే వాటిని "టైమ్ బాంబులు" అని పిలుస్తున్నారు.హిమాలయాల భూగర్భ నిర్మాణం ఇప్పటికే అస్థిరంగా ఉందని నిపుణులు అంటున్నారు. భారత, యూరేషియన్ ఫలకాలు ఇప్పటికీ ఢీకొంటూ ఉండటం వల్ల, హిమాలయాలు సంవత్సరానికి 40-50 మిల్లీమీటర్ల మేర పైకి లేస్తున్నాయి. ఈ అస్థిరమైన భూభాగానికి గ్లోబల్ వార్మింగ్ ప్రభావాలు కూడా తోడైనప్పుడు, ఇలాంటి ఘటనలు మరింత తరచుగా జరుగుతాయి.ఈ విషాదం 2015లో లాంగ్‌టాంగ్ లిరుంగ్ పర్వతం దక్షిణ వాలు నుంచి కొండచరియ విరిగిపడి దాదాపు 300 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయిన 7.8 తీవ్రత గల భూకంపంను గుర్తుచేస్తోంది. ఇప్పుడు, అదే పర్వతం మరోసారి వినాశనానికి కారణమైంది.వరద నీరు ఎంత బలంగా, భారీగా ఉందంటే, శిథిలాలు దాదాపు 200 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న నారాయణి నదిని చేరుకున్నాయి. నేపాల్ ప్రభుత్వం, జాతీయ విపత్తు నిర్వహణ సంస్థసహాయక, రెస్క్యూ కార్యకలాపాలను ముమ్మరం చేశాయి. ప్రశ్న ఏమిటంటే: భవిష్యత్తులో రాబోయే ఇలాంటి ఘటనలకు మనం సిద్ధంగా ఉన్నామా? పెరుగుతున్న ఉష్ణోగ్రతలు, కరుగుతున్న హిమానీనదాలు తీవ్రమవుతున్న అస్థిరత హిమాలయాలను ప్రమాదకరమైన ప్రాంతంగా మారుస్తున్నాయి.

నేపాల్ జల విలయం

కనీవినీ ఎరుగని జలప్రళయంలో చిక్కుకుని నేపాల్ అతలాకుతలమైంది. వందల సంఖ్యలో మరణాలు సంభవించినట్టు వార్తలు వెలువడ్డాయి. గల్లంతైనవారి లెక్కతేలితే గానీ పూర్తి ప్రాణనష్టం అంచనా వేసే పరిస్థితి లేదు. ఇక ఆస్తినష్టమైతే అసాధారణ స్థాయిలో ఉన్నట్టు దృశ్యాలను బట్టి తెలుస్తున్నది. భోటే కోశీ నది అనూహ్యమైన రీతిలో పొంగిపొర్లడం ఈ ఉత్పాతానికి కారణమని ప్రాథమిక సమాచారాన్ని బట్టి తెలుస్తున్నది. అంతర్జాతీయ పర్యాటకం గమ్యస్థానం కావడంతో మృతుల్లో, గల్లంతైన వారిలో విదేశీ పౌరులు, మరీ ముఖ్యంగా భారతీయులు భారీసంఖ్యలో ఉండ టం గమనార్హం. ఓ భారీ హిమానీనదం బద్దలై అందులోని ఓ పెద్ద శకలం హఠాత్తుగా నదికి అడ్డం పడిపోయింది.పర్యాటక ప్రాంతాలు అన్వేషించడం తనతోపాటుగా ఆ శకలం మంచుముద్దలు, మట్టి, రాళ్లు తెచ్చిపోసింది. దాంతో అదొక తాత్కాలిక ఆనకట్టగా మారి నదీ గమనానికి అడ్డుపడింది. ఫలితంగా నది తన ప్రవాహ మార్గాన్ని వదిలి ఒక్కసారిగా చుట్టుపక్కల ప్రాంతాలపై విరుచుకుపడింది. హిమానీనదం శకలం వచ్చిపడిన ధాటికి ఆ ప్రాంతంలో భూ ప్రకంపనలు నమోదయ్యాయి. ఆ కారణంగా భూకంపం వచ్చిందని అనుకున్నప్పటికీ అంతిమంగా హిమానీనదం కారణంగా ఘోరకలి సంభవించినట్టు ఇస్రో తదితర ఉపగ్రహ నిఘా సంస్థలు నిర్ధారించాయి. పర్వత శిఖరాల మీద ఉండే మంచుగడ్డలు బలహీనపడి, ఒక్కుమ్మడిగా కూలిపోతున్నాయి. ఈ భారీ మంచు, రాళ్ల ప్రవాహం కింద ఉన్న నదీ మార్గాన్ని తాత్కాలికంగా అడ్డుకుని, తర్వాత ఒక్కసారిగా తెరుచుకోవడం వల్ల ఏమాత్రం సమయం ఇవ్వకుండా వరద ముంచెత్తింది. దాంతో నదీమార్గం వెంబడి ఘోర విధ్వంసం సంభవించింది.వార్తా పత్రికలు చదవడం అయితే ఇలాంటి ప్రమాదాలు ఎందుకు జరుగుతున్నాయి? మనం వాటిని ఎదుర్కొనేందుకు ఎంతవరకు సిద్ధంగా ఉన్నాం? అనేది ఇక్కడ అసలు ప్రశ్న. హిమాలయ ప్రాంతాల్లో భారీ ప్రాజెక్టులు, రోడ్లు, హైడ్రోపవర్ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం శరవేగంగా జరుగుతున్నాయి. అభివృద్ధి పేరుతో ప్రకృతి సమతౌల్యానికి భంగం కలిగిస్తూ ముందుకు దూసుకుపోతున్న ప్రభుత్వాలు, కార్పొరేట్ సంస్థలు ఈ విపత్తులకు పరోక్షంగా కారణమవుతుండటం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. ఒకవైపు వాతావరణ మార్పులను అరికట్టడంలో ప్రపంచదేశాలు విఫలమవుతుంటే, మరోవైపు సున్నిత ప్రాంతాల్లో అడ్డూఅదుపూ లేకుండా నిర్మాణాలు చేపట్టడం ప్రమాదాన్ని మరింత పెంచుతున్నది. హిమాలయ పర్వత శ్రేణుల్లో చోటుచేసుకున్న ఈ విపత్తు సాధారణంగా అప్పుడప్పుడు జరిగే ప్రకృతి ఉత్పాతంగా భావించడానికి వీల్లేదు. ఎందుకంటే కొండచరియలు విరిగిపడటం ఆ ప్రాంతాల్లో తరచుగా జరుగుతుంటుంది. కానీ హిమానీనదం బద్దలుకావడం అనేది ఓ అసాధారణ ఉత్పాతమే. అది మానవ కల్పితమేననే వాదనలు బలంగానే వినిపిస్తున్నాయి. వాతావరణ మార్పుల భయానక వాస్తవానికి ఘోర సాక్ష్యంగా నిలిచింది నేపాల్ జలవిలయం. హిమాలయం నదులకు అనాదిగా జీవం పోసే గ్లేసియర్‌లు లేదా హిమానీనదాలు గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా పెరుగుతున్న ఉష్ణోగ్రతల వల్ల ప్రభావితమవుతున్నాయి. ఈ విధమైన భౌగోళిక ఘటనలను 'హిమానీనద విస్ఫోటం'గా పిలుస్తున్నారు. ఇటీవలి కాలంలో ఇలాంటి ఘటనలు పెరుగుతున్నాయి అనేది శాస్త్రవేత్తల హెచ్చరిక. అలా బద్దలైనప్పుడు వాటిలోని మంచు అతి వేగంగా కరుగుతుంది. మరోవైపు అడవుల నరికివేత, జనావాసాల విస్తరణ యథేచ్ఛగా జరిగిపోతున్నది. ఇవన్నీ వెరసి హిమానీనదాల స్థిరత్వాన్ని దెబ్బతీసి ఘోరకలి సృష్టిస్తున్నాయి. ఒక గ్లేసియర్ అకస్మాత్తుగా బద్దలైపోవడం అనేది పైకి సహజమైన ఘటనగా కనిపించినా, దాని వెనుకనున్న మానవ విధ్వంసాన్ని విస్మరిస్తే మరిన్ని ఉత్పాతాలకు తెరతీసినట్టే అవుతుంది.

ప్రతికూల వాతావరణంతో క్లౌడ్‌బరస్ట్‌లు?

ఎలాంటి సూచనలు లేదా హెచ్చరికలు లేకుండా మేఘాలు గర్జించి, విస్ఫోటమై పేలిపోతూ మేఘ విస్ఫోటాలు లేదా క్లౌడ్ బరస్ట్ రూపంలో ప్రళయం సృష్టించడం ఉత్తర భారత పర్వతశ్రేణుల్లో సర్వసాధారణం అయ్యింది. తాజాగా నేపాల్‌లో సంభవించిన జలప్రళయంలో దాదాపు 359 మంది మరణించినట్టు తెలుస్తున్నది. ఈ ఆకస్మిక వరదల్లో 288 మంది భారతీయులు గల్లంతైనట్టు భారత విదేశాంగ శాఖ ప్రకటించింది. ప్రకృతి విలయం కారణంగా నేపాల్, టిబెట్‌లో 1,600 మందికి పైగా గల్లంతైనట్టు తెలుస్తున్నది. వీరిలో 500 మంది విదేశీయులు ఉన్నారని నేపాల్ టూరిజం బోర్డు వెల్లడించింది.వాతావరణ శాస్త్ర సమాచారాన్ని అధ్యయనం చేయడం కాశ్మీర్ లోయలోని కిశ్త్‌నాడ్ ప్రాంతంలో ఇటీవల సంభవించిన క్లౌడ్ బరస్ట్ విపత్తులో కనీసం 60 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. 500 మందికి పైగా అమాయకుల ఆచూకీ లభించకపోవడం, వేలాదిమంది గాయపడ్డారు. లోయలో కొండ చరియలు విరిగిపడి నివాసగృహాలు పేకమేడల్లా కూలిపోవడం, ఆకస్మిక ప్రమాదకర వరదల్లో సర్వం కోల్పోవడం చూసి చలించి పోయాం. 2013లో ఉత్తరాఖండ్ పర్వత లోయల్లో సంభవించిన మేఘ విస్ఫోటనంలో కనీసం 6,000 మంది సామాన్యులు మరణించడం ఒక అతి భయంకర చీకటి అధ్యాయంగా నమోదైంది. ఆకస్మికంగా, వాయువేగంగా, అతి కొద్ది సమయంలో (గంట లోపు), వాతావరణ శాఖ ముందస్తు అంచనాలకు దొరక్కుండా, కొద్ది ప్రాంతంలోనే ఉరుములు, మెరుపుల గర్జనల నడుమ భయంకర కుండపోతతో తీవ్ర వరదలతో కొండచరియలు విరిగిపడడం, ఊర్లన్నీ ఊడ్చిపెట్టుకుపోవడం, అపార ఆస్తి, ప్రాణనష్టాలు నమోదు కావడం ఒక సహజ ప్రకృతి ప్రకోపంగా మేఘ విస్ఫోటనాన్ని వర్ణిస్తున్నారు. లైవ్ వెదర్ ఫోర్‌కాస్ట్ యాప్‌లను ఉపయోగించడం అతి కొద్ది ప్రదేశంలో అపారమైన కుండపోత వర్షం ఆకస్మికంగా, ప్రమాదకర స్థాయిలో కురువడాన్ని మేఘ విస్ఫోటంగా అర్థం చేసుకోవాలి. కేవలం ఒక గంట లోపు 10 సె.మీ కుండపోత వర్షం 30 ఘనపు కి.మీ వైశాల్యంలో మాత్రమే కురువడాన్ని క్లౌడ్ బరస్ట్ ప్రక్రియగా వాతావరణ శాఖ నిర్వచిస్తున్నది. గాలి స్వల్పంగా వేడెక్కడం, గాలిలో తేమ పెరిగి ఆకాశం వైపు ప్రయాణించి, మేఘాలు అవక్షేపం చెంది కుండపోత వర్షానికి కారణం అవుతున్నట్లు తేల్చారు. మేఘ విస్ఫోటనం ఆకస్మికంగా, హింసాత్మకంగా మార్చడం సర్వసాధారణం. మేఘ విస్ఫోటాలను వాతావరణ శాఖ ముందస్తుగా గుర్తించడానికి అవకాశం లేనందున ప్రాణ, ఆస్తినష్టాలు అధికంగా నమోదవుతున్నాయి. ఆకస్మికంగా అతి పెద్ద స్థాయిలో వర్షం కురువడంతో ఆ తీవ్రమైన వరదలకు కొండచరియలు కూడా విరిగి పడడం వల్ల అపార నష్టాలను చవిచూడాల్సి వస్తున్నది. అతి ఎత్తైన పర్వతాలకు వీస్తున్న గాలి తాకడంతో ఆ శీతల గాలి పైకి ప్రయాణించి, అవక్షేపం ఏర్పడి కుండపోత వానలకు కారణం అవుతున్నది. ఎత్తైన పర్వతాలు మేఘాలకు అడ్డుపడి, అవి కదులకుండా బంధించడంతో కుండపోత అవకాశాలు పెరుగుతున్నాయి. వేడి, తేమ కలిగిన గాలి పైకి ప్రయాణించడం, చల్లబడడం, అవక్షేపం అయిన వెంటనే వేగంగా కుండపోత కురువడాన్ని క్లౌడ్ బరస్ట్ అని స్పష్టమవుతున్నది. ఎత్తైన పర్వత శ్రేణులు మేఘ విస్ఫోటాలకు అనువైన ప్రదేశాలుగా మారుతున్నాయి. వాతావరణ సగటు ఉష్ణోగ్రత ఒక డిగ్రీ పెరిగినపుడు, గాలి 7 శాతం అధికంగా తేమను కలిగి ఉండడంతో భారీ వర్షాలు కురిసే అవకాశం పెరుగుతుంది. పర్వత ప్రాంతాల్లో అభివృద్ధి పేరుతో అస్తవ్యస్త పట్టణీకరణ, అడవులను విచక్షణారహితంగా నరికివేయడం, చిత్తడి నేలలు తగ్గిపోవడం, భూమిలో నీరు ఇంకిపోవడం లాంటి కారణాలు క్లౌడ్ బరస్ట్‌లకు ఊతమిస్తున్నాయి. వేడెక్కిన సముద్ర జలాలు అధిక తేమను విడుదల చేయడం, స్థానిక వాతావరణ పీడనాలు తగ్గడం, అస్థిర వాతావరణం, అధికంగా మంచుకొండలు కరుగడంతో మేఘ విస్ఫోటాలకు అవకాశం పెరుగుతున్నది. పలు కారణాలతో వాతావరణ ఉష్ణోగ్రతలు పెరుగడం వల్ల అనేక అనర్థాలు, అందులో మేఘ విస్ఫోటాలు లాంటివి తరచుగా జరుగడం చూస్తున్నాం.చరిత్ర పుస్తకాలు మరియు డాక్యుమెంటరీలను అన్వేషించడం మేఘ విస్ఫోటాలు వేగంగా, ఆకస్మికంగా, అతి కొద్ది సమయంలో, అతి తక్కువ ప్రదేశంలో తీవ్ర కుండపోత రూపంలో సర్వస్వం ఊడ్చి పెట్టుకుపోతుంది. ముందస్తు అంచనాకు దొరుకని కౌడ్ బరస్ట్‌లకు వాతావరణ ప్రతికూల మార్పులు, భూతాపం, గాలిలో తేమ పెరుగడం, పర్వతాలు మేఘాల కదలికలను అడ్డుకోవడం, పీడనాలు తగ్గడం లాంటివి ఇలాంటి విధ్వంసకర విపత్తులకు కారణం అవుతున్నాయని గమనించాలి. తద్వారా వాతావరణ మార్పులను నియంత్రించడానికి ఆలోచనాత్మక నిర్ణయాలను అమలుపరచాలి. అపార ప్రాణనష్టాల నివారణకు ముందడుగు వేయాలి.

పేర్లు మారితే ప్రయోజనం మారుతుందా?

ప్రభుత్వాలు మారినప్పుడల్లా పథకాల పేర్లు మార్చడం పాలకులకు పరిపాటి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు ఆ రాజకీయ ఆనవాయితీ కొనసాగుతున్నది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పాలనలో తనదైన ముద్ర కోసం తెలంగాణ తొలి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నేతృత్వంలోని బీఆర్ఎస్ సర్కార్ తీసుకొచ్చిన పలు పథకాల పేర్లను మార్చివేసింది. అయితే కేవలం పేరు మార్పుతోనే పాలకులు అనుకున్న లబ్ధి చేకూరుతుందా? లేదా పేరు మార్పుతో పేదల బతుకులకు అదనపు ప్రయోజనం ఏమైనా చేకూరుతుందా? అనేది ఆలోచించాలి.నిఘంటువులు పరిశీలించడం కేసీఆర్ అమలుచేసిన రైతుబంధు, ఆసరా పింఛన్లు, కల్యాణలక్ష్మి, షాదీముబారక్, పల్లె ప్రగతి, హరితహారం వంటి విప్లవాత్మక పథకాలకు ప్రత్యేక గుర్తింపు వచ్చింది. వీటిలో కొన్ని పథకాలు దేశవ్యాప్తంగా చర్చకు వచ్చాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం, పలు రాష్ట్రాలు కూడా బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వ తరహా విధానాలను అనుసరిస్తున్నాయి. అయితే, మన రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత కేసీఆర్ హయాం నాటి పథకాల పేర్లను మార్చింది. రైతుబంధు 'రైతు భరోసా'గా, పల్లె ప్రగతి 'స్వచ్ఛదనంపచ్చదనం'గా, డబుల్ బెడ్‌రూమ్ ఇండ్ల పథకం 'ఇందిరమ్మ ఇండ్లు'గా, ఆసరా పింఛన్లు 'చేయూత'గా రూపాంతరం చెందాయి.ప్రభుత్వ సేవలు శోధించడం పేర్లు మార్చడం ప్రభుత్వం పరిపాలనా విధానం కావచ్చు. అయితే ఆ మార్పే పేరు ప్రజాప్రయోజనాన్ని మరింత ఇనుమడింపజేయాలి. కానీ, రాజకీయ ప్రాధాన్యం పొందడం కోసం మాత్రమే మార్చినట్లుగా ఉంటే ప్రజలు హర్షించరు. ఒక సంక్షేమ పథకం వెనుక లబ్ధిదారులు, నిధులు, అర్హతలు, అమలు విధానం, ఫలితాలు ఉంటాయి. అందువల్ల పేరు మార్చే ముందు ఆ ప్రభుత్వం పరిశీలించాల్సింది పథకం ఎవరి పేరు మీద ఉన్నదనేది కాదు. ప్రజలకు ఆ పథకం ఎంతవరకు మేలు చేకూరుస్తున్నది? ఇకపై మరింత మేలు చేకూరాలంటే ఏంచేయాలి? అనే కోణంలో కసరత్తులు చేయాలి. ఇలాంటి సందర్భంలోనే కేసీఆర్ వ్యవహరించిన తీరును ఇక్కడ గుర్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతో ఉన్నది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి హయాంలో ప్రవేశపెట్టిన ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని కొనసాగిస్తామని, అందులో కొర్రీలు పెట్టబోమని, అది మంచి పథకమని కేసీఆర్ శాసనసభా వేదికగా ప్రకటించారు. రాజకీయంగా ప్రత్యర్థి ప్రభుత్వంలో ప్రారంభమైన పథకమైనప్పటికీ ప్రజలకు ఉపయోగపడుతున్నదనే కారణంతో ఆ పథకాన్ని కొనసాగించాలన్న నిర్ణయం తీసుకోవడం కేసీఆర్ రాజకీయ పరిణతికి నిదర్శనం. వైఎస్ఆర్ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన 'ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, 108' లాంటి పథకాలను రద్దు చేయకుండా కేసీఆర్ వాటిని యథావిధిగా కొనసాగించారనే విషయాన్ని ఇక్కడ గమనించాలి. ప్రజాప్రయోజనం ముందు రాజకీయ ప్రయోజనమైనా, ఏ ప్రయోజనమైనా చిన్నదైపోవాలన్న సందేశం కేసీఆర్ నిర్ణయంలో ఇమిడి ఉన్నది. ఆసరా పెన్షన్ ఒక రాజకీయ నినాదం కాదు. వృద్ధులు, వితంతువులు, దివ్యాంగులు, ఒంటరి మహిళలు, ఇతర బలహీనవర్గాలకు సామాజిక భద్రత కల్పించే సంక్షేమ వ్యవస్థ. ఇప్పుడు అది 'చేయూత' పేరుతో కొనసాగుతున్నది. బీఆర్ఎస్ హయాంలో ప్రవేశపెట్టిన ఈ పథకం పేరు ఇప్పుడు మారింది కానీ పథకం మాత్రం అంతరించిపోలేదు. ఇక్కడే అసలు విషయం ఉన్నది. పేరు మార్చడం తప్పు కాదు. పేరు మార్పే ప్రభుత్వ లక్ష్యమైతే ముమ్మాటికీ తప్పు. కొత్త పేరు పెట్టాలనుకుంటే పెట్టుకోవచ్చు. కానీ దానితో పాటు పథకంలో మరింత ప్రయోజనం చేకూర్చే అంశాలు జోడించాలి. లబ్ధిదారుల సంఖ్య పెరుగాలి. అర్హతల విషయంలో పారదర్శకత పాటించాలి. నిధులు సకాలంలో విడుదల చేయాలి. లబ్ధిదారుడి చేతికి ప్రయోజనం చేరే వ్యవస్థ మరింత పటిష్ఠం కావాలి. అప్పుడే పథకానికి పేరు మార్చినందుకు సార్థకత ఏర్పడుతుంది.రాజకీయాంశాలు తెలుసుకోవడం

బిజినెస్

లాభాల్లో ముగిసిన స్టాక్ మార్కెట్..
సెన్సెక్స్ 330 పాయింట్లు లాభం

భారత స్టాక్ మార్కెట్ శుక్రవారం లాభాల్లో ముగిసింది. బీఎస్ఈ సెన్సెక్స్ 330 పాయింట్లు లాభపడగా, ఎన్ఎస్ఈ నిఫ్టీ 84 పాయింట్లు లాభపడింది. ఉదయం బీఎస్ఈ సెన్సెక్స్ 245.56 పాయింట్ల లాభంతో 77,191.80 వద్ద ట్రేడింగ్ ప్రారంభమైంది. నిఫ్టీ కూడా 54.20 పాయింట్ల లాభంతో 24,147.50 వద్ద ప్రారంభమైంది. రోజంతా 76,988.22 నుంచి 77,357.97 పాయింట్ల మధ్య కదలాడింది. చివరకు సెన్సెక్స్ 330.92 పాయింట్లు (0.43%) లాభంతో 77,264.51 వద్ద ముగిసింది. ఎన్ఎస్ఈ నిఫ్టీ 50 కూడా 84.80 పాయింట్లు (0.43%) లాభంతో 24,175.65 వద్ద ముగిసింది. ఐటీ స్టాక్స్ శుక్రవారం భారీ లాభాల్లో కొనసాగాయి. నిఫ్టీ ఐటీ ఇండెక్స్ 3.51 % లాభపడింది. టీసీఎస్ 4.09 %, ఇన్ఫోసిస్ 3.34%, టెక్ మహీంద్రా 3.18%, హెచ్‌సీఎల్ టెక్ అడ్వాన్సింగ్ 2.68%, టైటాన్ 1.17%, ఎటర్నల్ 1.16%, హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ, యాక్సిస్ బ్యాంకులు 1.12% లాభపడ్డాయి. మరోవైపు ఐసీఐసీఐ బ్యాంక్, ఏషియన్ పెయింట్స్, అల్ట్రాటెక్ సిమెంట్, మారుతి సుజుకీ, ఐటీసీ షేర్లు నష్టాల్లో ముగిశాయి. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో బ్యారెల్ క్రూడాయిల్ ధర 88.30 డాలర్లుగా ఉంది. బంగారం ఔన్స్ ధర 4603 డాలర్ల వద్ద కొనసాగుతోంది.

ఓలా నుంచి కొత్త స్కూటర్..
సింగిల్ ఛార్జ్‌తో 301ఎం

దిల్లీ: ప్రముఖ విద్యుత్ ద్విచక్ర వాహన తయారీ సంస్థ ఓలా ఎలక్ట్రిక్ దేశీయ విపణిలోకి కొత్త ఎలక్ట్రిక్ స్కూటర్‌ను విడుదల చేసింది. మాస్ మార్కెట్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎస్1జడ్ మోడల్‌ను లాంచ్ చేసింది. సొంతంగా అభివృద్ధి చేసిన భారత్ సెల్ ఎల్ఎఫ్‌పీ టెక్నాలజీని ఇందులో వినియోగించారు. దీన్ని ఓలా తన గిగా ఫ్యాక్టరీలో తయారు చేసింది. తక్కువ ధరలో, అధిక రేంజ్ స్కూటర్‌ను అందించేందుకు ఇది ఉపయోగపడుతుందని కంపెనీ ఓ ప్రకటనలో పేర్కొంది. ఈ స్కూటర్ రెండు వేరియంట్లలో లభ్యమవుతుంది. 3.1కిలోవాట్, 5.1కిలోవాట్ బ్యాటరీ ప్యాక్‌లతో లభిస్తుంది. చిన్న బ్యాటరీ వేరియంట్ ధర రూ.79,999 (ఎక్స్‌షోరూమ్)గా నిర్ణయించింది. ఇది సింగిల్ ఛార్జ్‌తో 179 కిలోమీటర్ల ఐడీసీ రేంజ్ ఇస్తుందని కంపెనీ పేర్కొంది. ఇక 5.1కిలోవాట్ బ్యాటరీ వేరియంట్ రూ.99,999కి లభ్యమవుతుంది. ఇది ఒకసారి ఛార్జ్ చేస్తే 301 కిలోమీటర్లు ప్రయాణించొచ్చని కంపెనీ పేర్కొంది. మొత్తం నాలుగు రంగుల్లో లభిస్తుంది. భారత్ సెల్ ఎల్ఎఫ్‌పీ టెక్నాలజీని ఇన్‌హౌస్‌లో అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా బ్యాటరీ ఖర్చును గణనీయంగా తగ్గించగలిగామని ఓలా పేర్కొంది. అలాగని, ఇతర అంశాల్లో రాజీ పడకుండా తక్కువ ధరలో ఎస్1జడ్‌ను తీసుకొచ్చినట్లు తెలిపింది. 3.1కిలోవాట్ బ్యాటరీ వేరియంట్ కలిగిన స్కూటర్లను ఈ ఏడాది డిసెంబర్ నుంచి, పెద్ద బ్యాటరీ కలిగిన స్కూటర్లను వచ్చే ఏడాది మార్చి నుంచి డెలివరీ చేస్తామని తెలిపింది. మూవ్ ఓఎస్ 5తో ఈ స్కూటర్ పనిచేస్తుంది. క్రూయిజ్ కంట్రోల్, రివర్స్ మోడ్, జీపీఎస్, ఓటీఏ ద్వారా సాఫ్ట్‌వేర్ అప్‌డేట్స్, జియో, ట్రైమ్, మోడ్ ఫెన్సింగ్ వంటి సదుపాయాలు ఇందులో ఉన్నట్లు ఓలా పేర్కొంది.

పండుగ సీజన్‌లో చక్కెర ధర పైపైకి..

క్విక్ కామర్స్ యాప్‌లలో చక్కెర కొనుగోలుపై పరిమితులు!

న్యూఢిల్లీ : విపరీతంగా పెరుగుతున్న చక్కెర ధరలు రానున్న పండుగ సీజన్‌లో ప్రజలకు తీపిని దూరం చేయనున్నాయి. పండుగలు సమీపిస్తుండటంతో ప్రజలు స్వీట్లు, ఇతర సాంప్రదాయ వంటకాల కోసం చక్కెరను నిల్వ చేసుకుంటుండంతో దాని డిమాండ్ పెరగనున్నది. అయితే ఒకవైపు చక్కెర కోసం అధిక ధరను చెల్లిస్తున్న వినియోగదారులు మరోవైపు ఫాస్ట్-కామర్స్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లు, ఆఫ్‌లైన్ రిటైలర్లు చక్కెర కొనుగోళ్లపై పరిమితులు విధించడంతో కొరతను ఎదుర్కొనే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. జెప్టో, బ్లింకిట్, స్విగ్గీ ఇన్‌స్టామార్ట్‌లు కొన్ని చక్కెర ఉత్పత్తులపై పరిమాణ పరిమితులను విధించినట్టు తెలుస్తున్నది. ఉత్పత్తులు, ప్లాట్‌ఫారాలను బట్టి ఈ పరిమితులు మారుతున్నాయి. చక్కెర వినియోగం పెరుగుతుందని భావిస్తున్న తరుణంలోనే దాని ధరలు భారీగా పెరిగి వినియోగదారులు, చిల్లర వ్యాపారులపై ఒత్తిడిని పెంచుతుండటంతో ఈ పరిమితులు విధించినట్టు తెలుస్తున్నది. కొనుగోలుపై ఉన్న ఆంక్షలు భౌతిక రిటైల్ రంగానికి కూడా విస్తరించాయి. డిమార్ట్, రిలయన్స్ వంటి పెద్ద ఆఫ్‌లైన్ రిటైల్ చైన్‌లకు చెందిన కొన్ని స్టోర్లలో ఒక్కో కస్టమర్‌కు చక్కెర కొనుగోళ్లను సుమారు 2-3 కిలోలకు పరిమితం చేశాయి.

ప్రభుత్వ చర్యలు

చక్కెర ధరల పెరుగుదల నేపథ్యంలో సరఫరాను మెరుగుపరచడానికి, నిల్వలను అక్రమంగా దాచి ఉంచడాన్ని నివారించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది. దిగుమతి చేసుకున్న ముడి చక్కెరను శుద్ధి చేసిన చక్కెరగా మార్చి, దేశీయ మార్కెట్లో విక్రయించడానికి దిగుమతిదారులకు మరింత సమయం ఇస్తూ ప్రభుత్వం ముడి చక్కెరపై సుంకం లేని దిగుమతులకు సంబంధించిన నిబంధనలను సవరించింది. ఈనెల 20న జారీచేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారం ఈ ఏడాది అక్టోబర్ 31 వరకు టారిఫ్-రేట్-కోటా కింద 10 లక్షల టన్నుల ముడి చక్కెరను సుంకం లేకుండా దిగుమతి చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం అనుమతించింది. ధరలపై ఒత్తిడి ఉన్న తరుణంలో దేశీయ మార్కెట్లోకి అదనపు చక్కెరను తీసుకురావడమే సుంకం లేని దిగుమతి వెసులుబాటు లక్ష్యమని ప్రభుత్వ వర్గాలు పేర్కొన్నాయి.

36,000 కోట్ల చక్కెర కుంభకోణం: విపక్షాలు

పండుగ సీజన్‌లో చక్కెర ధరలు పెరుగడం వల్ల నిల్వదారులు, బ్లాక్‌మార్కెటర్లకు లబ్ధి చేకూర్చేలా రూ.36,000 కోట్ల చక్కెర కుంభకోణానికి మోదీ ప్రభుత్వం సహకరించిందని విపక్షాలు గురువారం ఆరోపించాయి. చక్కెర కొరత గురించి ఏప్రిల్ నెలలోనే ప్రభుత్వానికి తెలిసినప్పటికీ ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోకుండా మౌనంగా ఉండిపోవడం వల్లే చక్కెర ధరలు కిలోరూ రూ.40 నుంచి రూ.75కు పెరిగాయని ప్రతిపక్షాలు ఆరోపించాయి. ఆగస్టు, నవంబర్ మధ్య దేశంలో సుమారు 1.20 కోట్ల టన్నుల చక్కెర వినియోగం ఉంటుందని అంచనా అని, ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రజలు కిలోకు కనీసం అదనంగా రూ.30 చెల్లించాల్సి వస్తుందని విపక్షాలు పేర్కొన్నాయి

త్వరలో జియో ఐపీఓ.. సెబీ నుంచి గ్రీన్ సిగ్నల్

దిల్లీ: రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్‌కు చెందిన డిజిటల్ సేవల విభాగం జియోప్లాట్‌ఫామ్స్ లిమిటెడ్ ఐపీఓకు సంబంధించి మరో కీలక ముందుడుగు పడింది. ఐపీఓ ద్వారా నిధులు సమీకరించేందుకు మార్కెట్ నియంత్రణ సంస్థ సెబీ నుంచి కంపెనీ అనుమతి పొందింది. సుమారు 4 బిలియన్ డాలర్లు (దాదాపు రూ.37,700 కోట్లు) సమీకరించే అవకాశం ఉంది. దీంతో దేశంలోనే అతిపెద్ద ఐపీఓగా జియో రికార్డు సృష్టించనుంది. జియో ప్లాట్‌ఫామ్స్ జూన్‌లోనే ప్రతిపాదిత పబ్లిక్ ఇష్యూ కోసం మార్కెట్ నియంత్రణ సంస్థకు ముసాయిదా పత్రాలు సమర్పించింది. ఆగస్టు 28న సెబీ తుది పరిశీలన పొందింది. పబ్లిక్ ఇష్యూకు సెబీ పచ్చజెండా ఊపిన నేపథ్యంలో నియంత్రణ సంస్థల నిబంధనలకు లోబడి నిధులు సమీకరణకు సన్నాహాలు ప్రారంభించొచ్చు. డ్రాఫ్ట్ రెడ్ హెర్రింగ్ ప్రాస్పెక్టస్ (ఙఞ్రా) ప్రకారం.. పబ్లిక్ ఇష్యూలో భాగంగా 27 కోట్ల ఈక్విటీ షేర్లను విక్రయించనుంది. మొత్తం ఈక్విటీలో 2.9 శాతం మేర వాటాను తగ్గించుకోనుంది. కొన్నేళ్లుగా జియో ఐపీఓ కోసం మదుపర్లు, మార్కెట్ విశ్లేషకులు ఆసక్తిగా ఎదురుచూస్తున్నారు. కంపెనీ 137 బిలియన్ డాలర్ల మార్కెట్ విలువ వద్ద సుమారు రూ.37,700 కోట్లు సమీకరించొచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు. అదే జరిగితే ఐపీఓ చరిత్రలో అతిపెద్ద ఐపీఓగా నిలవనుంది. ప్రస్తుతం హ్యూందాయ్ మోటార్ పేరిట రూ.27వేల కోట్ల ఐపీఓ రికార్డు ఉంది. త్వరలో నేషనల్ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీ కూడా మెగా ఐపీఓకు సన్నద్ధమవుతోంది. సుమారు రూ.30వేల కోట్లు సమీకరించనుంది. జియోలో 2020లో మెటా రూ.43,574 కోట్లు (9.99 శాతం వాటా), గూగుల్ రూ.33,737 కోట్లు (7.73 శాతం వాటా) పెట్టుబడిగా పెట్టాయి. వ్యూహాత్మక పెట్టుబడిదారుల నుంచి మరో రూ.74,745 కోట్లు జియో సమీకరించింది.

అదే కొలంబో టెస్టులో కోహ్లీ ఉండుంటే..

ఫలితం మరోలా..: మహ్మద్ కైఫ్

ఇంటర్నెట్ డెస్క్: ఒక్క రోజులో నాలుగు వికెట్లను తీయలేక ఇబ్బంది పడిన భారత బౌలర్లు శ్రీలంకతో (×చీణ జం ాూ) రెండో టెస్టును డ్రా చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. దీంతో ప్రపంచ టెస్టు ఛాంపియన్‌షిప్‌లో పర్సంటేజీ కూడా తగ్గిపోయింది. ప్రత్యర్థికి ఫాలో ఆన్ ఇచ్చినా గిల్ సరైన వ్యూహాలను అమలు చేయలేదని విమర్శలు వచ్చాయి. లంక బ్యాటర్ సోనాల్ దినుషను అడ్డుకోవడంలో టీమ్ఇండియా విఫలమైందని భారత మాజీ క్రికెటర్ మహ్మద్ కైఫ్ ఆక్షేపించాడు. అదే విరాట్ కోహ్లీ అక్కడుంటే పరిస్థితి మరోలా ఉండేదని వ్యాఖ్యానించాడు.

మహిళల క్రికెట్‌లో అనయ బంగర్‌ను ఎలా ఆడిస్తారు?: కాప్ తీవ్ర అభ్యంతరం

"టెస్టు క్రికెట్ ఆడటం అందరికీ సూట్ కాదు బాస్.. ఇది సుదీర్ఘమైన ఫార్మాట్ గేమ్. బౌలింగ్ ఎటాక్‌ను కొనసాగిస్తూనే ఉండాలి. ఎందుకో.. ఈ మ్యాచ్‌లో విరాట్ కోహ్లీ ఆడుంటే తప్పకుండా భారత్ విజయం సాధించేదేమో అనిపించింది. నిరంతరం అప్రమత్తంగా ఉంటూ జట్టు సహచరుల్లో ఉత్సాహాన్ని నింపుతాడు. ఈ మ్యాచ్‌లో బౌలింగ్ చేస్తూ ఉంటే చాలు ఫలితం దక్కుతుందని.. బంతి బాగా తిరుగుతుంది కాబట్టి వికెట్ వస్తుందనుకొని తేలిగ్గా తీసుకున్నట్టుగా అనిపిస్తోంది. మన ఎనర్జీ లెవల్స్ తగ్గుతున్నప్పుడు విరాట్ (ఎఱతీశ్ ఖశీష్త్రశ్రీఱ) ఉండుంటే.. ప్రతి ఒక్కరినీ ఉత్సాహపరిచేవాడు. ప్రత్యర్థులపై మాటలతో రెచ్చగొట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తోన్న సర్ఫరాజ్, యశస్వి జైస్వాల్‌ను ఇంకా ప్రోత్సహించేవాడు. సోనాల్‌నూ కోహ్లీ వెంటాడేవాడు. కానీ, ఈ జట్టులోని ఆటగాళ్లు మాత్రం కుమార వంటి లోయర్ ఆర్డర్ బ్యాటర్‌ను రెచ్చగొట్టేందుకు ప్రయత్నించడం చూశాం" అని కైఫ్ అన్నాడు.

ఒత్తిడి పడలేదు..

"ఈ మ్యాచ్‌లో సోనాల్‌నే (రాశీఱఖశ్రీ ణఱఅబంష్ట్రు) ఔట్ చేయాలి. అతడు చాలా ఆత్మవిశ్వాసంతో కనిపించాడు. లాహిరు కుమారతో తమ భాషలో 'వాళ్ల ముఖాలు చూడు' అని భారత ప్లేయర్లను అంటున్నట్లుగా ఓ వీడియో చూశా. ఓ వైపు టెయిలెండర్లు మాత్రమే ఉన్నా.. సోనాల్ మాత్రం ఒత్తిడి లేకుండా ప్రశాంతంగా కనిపించాడు. మనవాళ్ల స్లెడ్జింగ్ అసలు అతడిపైనే జరిగినట్లు అనిపించలేదు. ఎంతసేపూ కుమార, ప్రభాత్ జయసూర్యనే లక్ష్యం చేసుకోవడం కనిపించింది. అలాగే, పెద్ద ప్లేయర్ అతడికి దగ్గరగా తిరుగుతూ మానసికంగానూ ఇబ్బంది పెట్టే ప్రయత్నం చేయలేదు. మొన్నటి వరకూ విరాట్ కోహ్లీ, రోహిత్, అశ్విన్, ధోని.. ఇలాంటి ప్లేయర్లను దగ్గరగా చూస్తే ప్రత్యర్థి కుర్రాళ్లు కాస్త కంగారు పడేవారు. ఒత్తిడి పెంచుకొనేవాళ్లు. ఎందుకో.. ఈసారి అలాంటి పరిస్థితిని మనం కోల్పోయామని అనిపించింది" అని కైఫ్ వెల్లడించాడు.

భారత్‌కు 8వ స్థానం

వెవ్రె (బెల్జియం) : హాకీ ప్రపంచకప్‌లో సెమీస్ చేరడంలో విఫలమైన భారత హాకీ జట్టు వర్గీకరణ మ్యాచ్‌లో పోరాడి ఓడింది. ఏడో స్థానం కోసం జరిగిన పోరులో భారత్.. బెల్జియం చేతిలో ఓడి 8వ స్థానంతో టోర్నీని ముగించింది. పెనాల్టీ షూటౌట్ ద్వారా ఫలితం తేలిన మ్యాచ్‌లో భారత్.. 3-4 (3-3)తో బెల్జియంకు తలొంచింది. తొలి క్వార్టర్ ఆరో నిమిషంలోనే అభిషేక్ గోల్ బోణీ కొట్టినా రెండో క్వార్టర్‌లో బెల్జియం తరఫున రొమెన్ డువెకోట్ (22వ నిమిషంలో), ఆ మరుసటి నిమిషమే హ్యూగో లబోచెరె గోల్‌తో బెల్జియం 2-1తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. కానీ రెండో అర్ధం ఆరంభమయ్యాకే హర్మన్‌ప్రీత్ గోల్‌తో స్కోర్లు సమమయ్యాయి. అయితే నాలుగో క్వార్టర్‌లో మొదలయ్యాక నికోలస్ గోల్ కొట్టాడు. ఆట మరో 30 సెకన్లలో ముగుస్తుందనగా భారత్‌కు దొరికిన పెనాల్టీని హర్మన్‌ప్రీత్ గోల్‌గా మలిచి మ్యాచ్‌ను ఉత్కంఠగా మార్చాడు. షూటౌట్‌లో భారత్.. 3 గోల్స్ చేయగా బెల్జియం నాలుగు గోల్స్ కొట్టింది.

స్పోర్ట్స్

నిప్పులు చెరిగిన ఆర్చర్, రాబిన్సన్..
లార్డ్స్ టెస్టులో
110కే పాకిస్థాన్ ఆలౌట్..!

లార్డ్స్‌లో జరుగుతున్న రెండో టెస్టులోనూ పాకిస్థాన్ బ్యాటర్లు తేలిపోయారు. ఇంగ్లండ్ పేసర్లు ఓలీ రాబిన్సన్(4-11), జోఫ్రా ఆర్చర్(3-26)లు నిప్పులు చెరగడంతో రెండో రోజు పాక్ ఆటగాళ్లు క్రీజులో నిలవలేకపోయారు. ఓపెనర్ అజాన్ అవైస్(46)కు సహకరించే వాళ్లు కరువయ్యారు. చివరి బ్యాటర్ అబ్బాస్(3)ను ఆర్చర్ ఔట్ చేయడంతో 110 పరుగలకే ఆ జట్టు ఆలౌటైంది. వెంటనే అంపైర్లు టీ బ్రేక్ ప్రటించగా.. సమిష్టి వైఫల్యం కారణంగా తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 180 పరుగులు వెనుకంజలో ఉంది పాక్. తొలి టెస్టులో భారీ విజయంతో జోరుమీదున్న ఇంగ్లండ్ లార్డ్స్‌లోనూ పట్టుబిగిస్తోంది. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 290కే ఆలౌటైన ఆతిథ్య జట్టుకు బౌలర్లు మంచి ఆధిక్యాన్ని అందించారు. దాంతో, ఆతిథ్య జట్టును మూడొందలలోపే కట్టడి చేశామని సంబురపడిన పాక్ సంతోషం ఆవిరైంది. ఓపెనర్ షాన్ మసూద్(1) వికెట్‌తో ఇంగ్లండ్‌కు జోఫ్రా ఆర్చర్(3-26) తొలి బ్రేకివ్వగా.. ఆపై ఓలీ రాబిన్సన్(4-11) వికెట్ల వేటతో భయపెట్టాడు. మరో ఎండ్‌లో జోష్ టంగ్(2-27) సైతం విజృంభించి ఫామ్‌లోలేని బాబర్ ఆజాం(8)ను వెనక్కి పంపాడు. అంతే.. 30 పరుగులకే మూడు వికెట్లు పడ్డాయి. కష్టాల్లో పడిన పాక్‌ను రాబిన్సన్, ఆర్చర్ మరింత దెబ్బతీయగా.. తర్వాతి ఆటగాళ్లు ఇలా వచ్చి అలా వెళ్లారు. ఓపెనర్ అజాన్ అవైస్(46) మినహా క్రీజునంటుకొని పోరాడే బ్యాటర్ కరువవ్వడంతో పాక్ ఇన్నింగ్స్ 110 వద్ద ముగిసింది. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో పర్యాటక జట్టు 180 పరుగులు వెనకబడింది. పాక్ కుప్పకూలడంతో ఇంగ్లండ్ టీ బ్రేక్ అనంతరం రెండో ఇన్నింగ్స్ మొదలెట్టనుంది.

Edited Printed Published & Owned by Kumpati Suresh. And Printed at VSR Publishers and Printers, #12,Sirasanambedu Village and Post,Pellakuru Mandal, Tirupati District, Andhra pradesh. Published at VSR Publications, D.No: 403,Panta street, Tirupati District, Andhra pradesh. EDITOR KUMPATI SURESH, PRGI/ RNI/ APTEL/06/A6053